

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2010

9 SEPTEMBRE 2010

Proposition de résolution sur la lutte contre le paludisme

(Déposée par Mme Nele Lijnen
et M. Guido De Padt)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de résolution reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 17 décembre 2009 (doc. Sénat, n° 4-1578/1 - 2009/2010).

Le paludisme est une maladie qui cause des dégâts considérables. On estime qu'il est à l'origine d'un à deux millions de décès par an. Chaque année, environ 300 millions de personnes sont contaminées. Cette maladie est donc directement responsable de bien des souffrances humaines.

Mais ce n'est pas tout. De manière indirecte, le paludisme ôte également aux plus pauvres toute possibilité d'échapper à la misère, causant ainsi de véritables ravages économiques. Cette maladie a donc des effets désastreux en ce qu'elle retarde le développement. Or — et c'est là le plus navrant —, il existe des moyens relativement simples et pas trop coûteux de prévention et même de traitement du paludisme.

La présente proposition de résolution vise à renforcer l'engagement de la Belgique dans la lutte contre cette terrible maladie. À cet effet, il convient tout d'abord de rendre la prévention plus accessible. Toute personne résidant dans une zone à risque devrait pouvoir obtenir facilement une moustiquaire imprégnée d'insecticide. L'accès aux traitements contre le paludisme devrait également être simplifié. C'est l'objectif poursuivi par l'*Affordable Medicines Facility for Malaria*, qui devrait bénéficier du soutien de notre pays.

Les auteurs sont convaincus que le partenariat *Roll Back Malaria* joue un rôle essentiel dans la coordination de la lutte internationale contre cette maladie. Le *Global Fund*, mécanisme développé au sein de la

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2010

9 SEPTEMBER 2010

Voorstel van resolutie betreffende de strijd tegen malaria

(Ingediend door mevrouw Nele Lijnen
en de heer Guido De Padt)

TOELICHTING

Dit voorstel van resolutie herneemt de tekst van een voorstel dat reeds op 17 december 2009 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 4-1578/1 - 2009/2010).

Malaria is een ziekte die enorme schade veroorzaakt. Ze eist naar schatting één tot twee miljoen doden per jaar. Elk jaar worden ongeveer 300 miljoen anderen ziek. Er is dus onwaarschijnlijk veel menselijk leed dat rechtstreeks het gevolg is van de ziekte.

Maar dat is niet alles. Onrechtstreeks verhindert malaria dat de armste mensen aan de armoede kunnen ontsnappen en zorgt zo voor een economische ravage. De gevolgen van de ziekte voor het uitblijven van ontwikkeling zijn dus desastreus. Nochtans — en dat is het meest schrijnende — is malaria met vrij eenvoudige en niet al te dure middelen te voorkomen en zelfs te behandelen.

Dit voorstel van resolutie is erop gericht het Belgisch engagement in de strijd tegen deze vreselijke ziekte te versterken. Het eerste dat daarvoor moet gebeuren is het toegankelijker maken van preventie. Iedereen die in een risicozone leeft zou makkelijk aan een muskietennet moeten geraken dat in insecticide werd gedrenkt. Ook moeten antimalaria-behandelingen eenvoudiger verkrijgbaar zijn. Het *Affordable Medicines Facility for Malaria* heeft dat als doelstelling en dient door België gesteund te worden.

De indieners zijn ervan overtuigd dat het *Roll Back Malaria*-partnerschap een belangrijke rol vervult in het coördineren van de internationale strijd tegen de ziekte. Ook het *Global Fund* is een mechanisme van

communauté internationale, mérite lui aussi un soutien particulier de la part de notre pays.

Enfin, la Belgique devrait également honorer dans le domaine de la recherche sur le paludisme son leadership mondial en matière de pharmacologie. Il est urgent de procéder à de nouveaux tests et à de nouvelles études sur les vaccins, médicaments et insecticides. Les auteurs estiment que la Belgique a une responsabilité à assumer en la matière.

*
* *

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

Le Sénat,

A. considérant que le paludisme est une maladie parasitaire dévastatrice constituant l'une des premières causes de mortalité dans le monde, plus particulièrement dans les pays en développement;

B. considérant qu'il touche 40 % de la population mondiale et met en danger 3,3 milliards d'individus dans 109 pays à travers le monde;

C. considérant que le paludisme touche aujourd'hui les régions tropicales et subtropicales et qu'il est responsable chaque année de plus de 300 millions de cas de maladie aiguë et d'au moins un million de décès;

D. considérant que 90 % des décès dus au paludisme surviennent en Afrique subsaharienne, principalement chez les jeunes enfants et les femmes enceintes;

E. considérant que le paludisme est la première cause de mortalité de l'enfant de moins de cinq ans en Afrique, puisqu'un enfant africain en meurt toutes les trente secondes;

F. considérant que la femme enceinte et l'enfant à naître sont aussi particulièrement vulnérables face au paludisme, cause majeure de mortalité périnatale, de faible poids à la naissance et d'anémie maternelle;

G. considérant que le paludisme est responsable de 60 % des cas d'absentéisme scolaire dans certains pays d'Afrique subsaharienne;

H. considérant que le paludisme représente chaque année, pour les pays d'Afrique subsaharienne, une perte de PIB de 12 milliards de USD;

de internationale gemeenschap dat het verdient een extra Belgische ondersteuning te krijgen.

Ten slotte zou ons land zijn wereldleiderschap inzake farmacologie ook moeten honoreren op het vlak van het onderzoek naar malaria. Er is dringend nood aan nieuwe tests van en onderzoek naar vaccins, geneesmiddelen en insecticiden. Daar ligt volgens de indianers een verantwoordelijkheid voor België.

Nele LIJNEN.
Guido DE PADT.

*
* *

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. wijst erop dat malaria een nietsontziende parasitaire ziekte is, alsook een van de grootste doods-oorzaken op wereldschaal, vooral in de ontwikkelingslanden;

B. stipt aan dat malaria 40 % van de wereldbevolking treft en 3,3 miljard mensen in 109 landen overall ter wereld in gevaar brengt;

C. wijst erop dat malaria vandaag woedt in de tropische en subtropische gebieden, waar jaarlijks ruim 300 miljoen mensen acuut ziek worden, met ten minste een miljoen doden tot gevolg;

D. stipt aan dat 90 % van de malariadoden wordt opgetekend in Afrika, ten zuiden van de Sahara, en dat de slachtoffers veelal jonge kinderen en zwangere vrouwen zijn;

E. wijst erop dat malaria in Afrika de voornaamste doodsoorzaak is bij kinderen onder de vijf jaar, waarbij om de dertig seconden een Afrikaans kind bezwijkt aan de ziekte;

F. attendeert erop dat zwangere vrouwen en ongeboren kinderen eveneens bijzonder kwetsbaar zijn voor malaria, die de hoofdoorzaak is van perinatale sterfte, ondergewicht bij de geboorte en bloedarmoede bij de moeder;

G. brengt onder de aandacht dat malaria verantwoordelijk is voor 60 % van het schoolverzuim in sommige landen van sub-Saharisch Afrika;

H. wijst erop dat malaria de landen van sub-Saharisch Afrika jaarlijks opzadelt met een bbp-verlies ten belope van 12 miljard USD;

I. considérant que le paludisme est une maladie que l'on peut à la fois prévenir et guérir, et que la simple utilisation des méthodes de prévention suivantes permet de réduire significativement la mortalité et la morbidité dues au paludisme :

- a. l'utilisation de moustiquaires imprégnées d'insecticide à longue durée;
- b. la pulvérisation intradomiciliaire;
- c. le traitement préventif intermittent pour les femmes enceintes;

J. considérant que le Plan d'Action mondial contre le paludisme, développé par le partenariat «Faire reculer le paludisme» (RBM), dans le cadre de l'Organisation mondiale de la santé (OMS), dépendant des Nations unies, présente une stratégie d'action globale intégrée ainsi qu'une feuille de route pour les pays bailleurs de fonds, en vue d'éliminer le paludisme dans le monde entier;

K. considérant que la lutte contre le paludisme contribue à :

- a. permettre la réalisation de six des huit objectifs du millénaire pour le développement :
 - réduire l'extrême pauvreté (OMD 1);
 - assurer l'éducation primaire pour tous (OMD 2);
 - réduire la mortalité infantile (OMD 4);
 - améliorer la santé maternelle (OMD 5);
 - combattre le VIH/SIDA, le paludisme et d'autres maladies (OMD 6);
 - mettre en place un partenariat mondial pour le développement (OMD 8);

b. garantir l'accès aux médicaments essentiels à un prix abordable;

L. considérant que les besoins de financement pour lutter contre le paludisme sont estimés à environ 5,3 milliards de USD pour 2009 et 6,2 milliards de USD pour 2010;

Demande au gouvernement :

1. d'intervenir d'urgence et de soutenir toute initiative visant à :

- renforcer l'accès aux mesures de prévention du paludisme, afin d'atteindre l'objectif d'accès universel aux moustiquaires imprégnées d'insecticide à longue durée;
- renforcer l'accès aux traitements antipaludéens, par le soutien et la promotion de mécanismes de financement innovants tels que le Dispositif pour les

I. stipt aan dat malaria een ziekte is die zowel kan worden voorkomen als genezen, waarbij met name onderstaande, eenvoudige preventiemethoden het sterfte- en het ziektecijfer als gevolg van malaria fors kunnen drukken :

- a. het gebruik van muskietennetten die in een langwerkend insecticide zijn gedrenkt;
- b. het gebruik van insecticiden binnenshuis;
- c. de periodieke preventieve behandelingen van zwangere vrouwen;

J. attendeert erop dat het Wereldactieplan tegen malaria, dat in het raam van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) werd ontwikkeld door het *Roll Back Malaria*-partnerschap (RBM) en dat afhangt van de Verenigde Naties, een algemene en geïntegreerde actiestrategie behelst, alsook een stappenplan voor de financierende landen, met als doel malaria wereldwijd uit te roeien;

K. wijst erop dat de strijd tegen malaria bijdraagt tot :

- a. de verwezenlijking van zes van de acht Millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's) :
 - de grootste armoede uitbannen (MDG 1);
 - basisonderwijs wereldwijd toegankelijk maken voor iedereen (MDG 2);
 - de kindersterfte terugdringen (MDG 4);
 - de gezondheid van de moeders verbeteren (MDG 5);
 - strijd leveren tegen HIV/aids, malaria en andere ziekten (MDG 6);
 - werken aan een mondiaal partnerschap voor ontwikkeling (MDG 8);

b. een gewaarborgde toegang tot betaalbare en essentiële geneesmiddelen;

L. stipt aan dat de strijd tegen malaria naar schatting circa 5,3 miljard USD zal vergen voor 2009, en 6,2 miljard USD voor 2010;

Vraagt de regering :

1. dringend op te treden en elk initiatief te ondersteunen dat :

- malariapreventie toegankelijker maakt, om ervoor te zorgen dat iedereen waar ook ter wereld makkelijk aan in een langwerkend insecticide gedrenkte muskietennetten kan geraken;
- antimalariabehandelingen makkelijker verkrijgbaar maakt, via steun aan en de bevordering van innoverende financieringsmechanismen, zoals het

médicaments accessibles-paludisme (DMAp), financé par UNITAID (centrale internationale d'achat de médicaments à des prix abordables pour les pays pauvres, alimentée par vingt-sept pays);

— assurer l'effectivité de l'aide, en aidant les pays bénéficiaires à disposer du soutien et de l'expertise technique nécessaires, de manière à pouvoir accéder aux fonds disponibles;

— améliorer les systèmes de santé, les services et les infrastructures sanitaires, la formation et le transfert de personnel médical pour le diagnostic, la prévention et le traitement efficace du paludisme;

2. de renforcer son soutien politique et de respecter ses engagements financiers, en termes d'aide au développement, en vue de la réalisation des Objectifs du Millénaire pour le développement (OMD) relatifs à la santé, et plus particulièrement :

— l'OMD 4 visant à réduire la mortalité infantile;

— l'OMD 5 visant à améliorer la santé maternelle;

— l'OMD 6 visant à combattre le VIH/sida, la tuberculose, le paludisme et les autres maladies;

— les OMD liés à la pauvreté, l'éducation primaire pour tous et un partenariat mondial pour le développement;

3. de soutenir les efforts internationaux en vue de l'éradication du paludisme, à travers une contribution directe au Partenariat « Faire reculer le paludisme », qui a élaboré le Plan mondial de lutte contre le paludisme;

4. de renforcer la contribution belge au Fonds mondial de lutte contre le sida, la tuberculose et le paludisme (partenariat public/privé visant à collecter des fonds pour prévenir et traiter ces maladies, impliquant des gouvernements, la société civile, le secteur privé ainsi que des organisations bilatérales et multilatérales);

5. de renforcer le soutien financier à la recherche sur le paludisme, en vue de permettre de nouveaux essais et recherches relatifs aux vaccins, aux médicaments antipaludéens et aux insecticides.

20 juillet 2010.

door UNITAID gefinancierde *Affordable Medicines Facility for Malaria*, een door zevenentwintig landen gefinancierde internationale aankoopcentrale die de arme landen betaalbare geneesmiddelen verschaft;

— ervoor zorgt dat de hulp daadwerkelijk wordt verstrekt, door de begunstigde landen aan steun en aan de noodzakelijke technische deskundigheid te helpen, opdat zij gebruik kunnen maken van de beschikbare geldmiddelen;

— zorgt voor een beter gezondheidszorgsysteem, voor betere gezondheidsdiensten en -infrastructuren, alsook voor een betere opleiding en terbeschikkingstelling van medisch personeel voor de diagnose, de preventie en de doeltreffende bestrijding van malaria;

2. haar politieke steun op te voeren en haar financiële engagementen op het stuk van ontwikkelingshulp na te komen, opdat de Millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's) worden verwezenlijkt, meer bepaald :

— MDG 4, tot terugdringing van de kindersterfte;

— MDG 5, ter verbetering van de gezondheid van de moeders;

— MDG 6, ter bestrijding van HIV/aids, tuberculose, malaria en andere ziekten;

— de MDG's die betrekking hebben op de armoedebestrijding, universeel basisonderwijs en een mondiaal partnerschap voor ontwikkeling;

3. de internationale inspanningen tot uitroeiing van malaria te ondersteunen, via een directe bijdrage tot het *Roll Back Malaria*-partnerschap, dat het Wereldactieplan tegen malaria heeft opgezet;

4. de Belgische bijdrage te verhogen aan het Wereldfonds voor de bestrijding van HIV/aids, tuberculose en malaria (een privaat-publiek partnerschap dat tot doel heeft geld in te zamelen om daarmee die ziekten te voorkomen en te behandelen; het Fonds bundelt regeringen, de civiele maatschappij, de privé-sector, alsook bilaterale en multilaterale organisaties);

5. het malariaonderzoek meer financiële steun te geven, om de nieuwe tests van en nieuw onderzoek naar vaccins, antimalariageneesmiddelen en insecticiden mogelijk te maken.

20 juli 2010.

Nele LIJNEN.
Guido DE PADT.